

FOTO: DAVID HOLMSTRÖM

Förbundsjurist **Camilla Damell** svarar på juridiska frågor som rör psykologers yrkesutövning, juridiska ansvar, sekretessfrågor, journalföring, testhantering, anmälningsplikt vid misstanke om brott och mycket annat. Ingenting är för stort, eller för litet.

Har du frågor som rör din yrkesprofession – tveka inte! Mejla oss.

Inget formellt krav på handledning

FRÅGA:

Får jag som legitimerad psykolog bedriva psykologisk behandling/psykoterapi utan handledning?

Förbundsjuristen svarar:

Legitimerade psykologer har formell kompetens att självständigt under eget yrkesansvar bedriva psykologisk utredning, diagnostik och behandling. Med formell kompetens avses enligt Socialstyrelsens föreskrifter om delegation (SOSFS 1997:14) legitimation för yrket. För att få legitimation som psykolog krävs psykologexamen samt ett års praktisk tjänstgöring (PTP). Det är således innehållet i den fastställda utbild-

ningen och den praktiska tjänstgöringen som styr den formella yrkeskompetensen. Enligt högskoleförordningen krävs för psykologexamen att studenten ska visa sådan kunskap och förmåga som krävs för att självständigt arbeta som psykolog och för att fullgöra föreskriven praktisk tjänstgöring (PTP) som fordras för att få behörighet som psykolog.

När det gäller den praktiska tjänstgöringen är kravet att minst hälften av tjänstgöringen ska omfatta individriktat psykologarbete, vilket innebär psykologisk utredning, diagnostik och behandling. Psykologer är den enda yrkeskategori vars examensmål explicit kräver fördjupad förmåga att bedriva

psykologisk behandling. Psykologer har således rätt att självständigt under eget yrkesansvar bedriva psykologisk behandling/psykoterapi. Det självständiga yrkesansvaret innebär att psykologen själv bär ansvaret för hur han eller hon fullgör sina arbetsuppgifter. Psykologen måste alltså själv kunna bedöma om han eller hon har tillräcklig kompetens och erfarenhet för de uppgifter som psykologen åtar sig. Detta innebär att psykologen inom ramen för sitt yrkesansvar har att bedöma om han eller hon i en viss situation behöver handledning eller konsultation av en mer erfaren kollega. Något formellt krav på handledning för legitimerade psykologer finns inte. ■

Psykologstudent kan arbeta som assistent

FRÅGA:

Jag läser åttonde terminen på psykologprogrammet och undrar om jag parallellt med att jag avslutar mina studier får arbeta som psykolog?

Förbundsjuristen svarar:

Inom hälso- och sjukvården finns särskilda bestämmelser om behörighet och kompetens för att utöva verksamhet. Behörighet till anställning som psykolog inom hälso- och sjukvården är den som har legitimation som psykolog eller genomgår föreskriven praktisk tjänstgöring för psykologer (PTP). En psykologstu-

dent har alltså inte möjlighet till anställning som psykolog inom landstingens och kommunernas hälso- och sjukvård. Titeln psykolog är också skyddad, vilket innebär att endast den som är legitimerad psykolog eller den som genomgår PTP får kalla sig psykolog.

Däremot finns inga bestämmelser som hindrar att en psykologstudent anställs som assistent med psykologarbetsuppgifter. En psykologstudent har dock inte formell kompetens att utföra självständigt psykologarbete. Detta innebär att en psykologstudent

endast kan utföra psykologarbete efter delegation och under handledning av en legitimerad psykolog.

För ansvarsfrågan är det också viktigt att det tydliggörs att psykologstudentens arbete ska utföras under direkt överinseende eller på delegation av ansvarig psykolog samt under handledning. Förbundet arbetar med att ta fram rekommendationer för sådan tjänstgöring som ett stöd för studenter och arbetsgivare. ■